

Podsumowując, należy stwierdzić, że kursy wyszukiwania informacji na uczelniach wyższych powinny być regularnie przeprowadzane, ponieważ studenci odczuwają potrzebę uczestnictwa w tego typu inicjatywach. Może o tym świadczyć duże zainteresowanie kursem zorganizowanym przez bibliotekoznawców. Tego, że warto takie kursy przeprowadzać, dowodzi choćby brak umiejętności rozróżniania podstawowych terminów informatycznych wśród uczestników kursu czy stosowanie przez nich najprostszycy metod wyszukiwawczych (wpisywanie żądanej frazy do wyszukiwarki Google).

Wydaje się, że kurs spełnił swoje zadanie, choć na początku niektórzy studenci oczekiwali podania konkretnych – dających się zastosować w każdym procesie wyszukiwania informacji sieciowej – strategii; kurs przekonał ich, że nie da się podać gotowych i niezawodnych rozwiązań, ponieważ w procesie wyszukiwania informa-

cji konieczne jest samodzielne oprowanie podstawowych technik wyszukiwania oraz świadomość istnienia różnorodnych narzędzi wyszukiwawczych, z czym należy wiązać także umiejętność krytycznej oceny znalezionych informacji. Niestety, badania dowiodły, że większość użytkowników sieci nadal nie rozwinęła w sobie tej umiejętności. Potrzeba kształcenia w tym zakresie wydaje się więc w pełni uzasadniona, zwłaszcza w kontekście budowy społeczeństwa opartego na wiedzy i informacji.

**Paulina Łapińska,
Małgorzata Stranc**

absolwentki informacji naukowej i bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z roku 2009

Marta Wontorowska

uczestniczka studiów doktoranckich z zakresu bibliologii, prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

W dniach 14–15 maja 2009 r. odbyła się w Bydgoszczy Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarz: uniwersalność i innowacyjność profesji”, której organizatorami były Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii (dalej: KINiB UKW) oraz Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (dalej: Biblioteka Główna UKW). Sesja, skierowana do ośrodków naukowych i bibliotek, w których są prowadzone badania nad współczesnym bibliotekarstwem, była poświę-

**Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Bibliotekarz: uniwersalność
i innowacyjność profesji”
(Bydgoszcz, 14–15 maja 2009 r.)**

cona zagadnieniom uniwersalności zawodu bibliotekarza w małej bibliotece, jego wizerunkowi, funkcjonującym nadal stereotypom, bibliotekarstwu dziedzinowemu, obsłudze różnych grup

społecznych, doskonaleniu zawodowemu bibliotekarzy oraz ewolucji zawodu. Prelegentów i zaproszonych gości powitał Prorektor ds. Dydaktycznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – dr hab. Andrzej Papuziński, prof. UKW, oraz przedstawiciele władz dziekańskich Wydziału Humanistycznego: Prodziekan ds. Nauki dr hab. Małgorzata Świącicka, prof. UKW, i Prodziekan ds. Dydaktycznych dr hab. Ryszard Nowicki, prof. UKW. W imieniu organizatorów głos zabrali dr hab. Zdzisław Kropidłowski, prof. UKW, oraz dr Katarzyna Domańska.

Referaty zgrupowano w trzech sekcjach: „Internet w pracy bibliotekarzy”, „Bibliotekarz a użytkownicy” i „Bibliotekarz w środowisku”, którym przewodniczyli kolejno: dr hab. Ewa Głowacka, prof. UMK, prof. dr hab. Bronisława Woźniczka-Paruzel z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (dalej: IINiB UMK) oraz dr hab. Ryszard Nowicki, prof. UKW (KINiB UKW). Łącznie w ciągu dwóch dni obrad wysłuchano 18 wystąpień. Pierwszą sesję rozpoczął referat poświęcony problemowi wyboru dokonywanego przez współczesnego użytkownika biblioteki między samodzielnym wyszukaniem informacji poprzez Google a pomocą bibliotekarza, oparty na badaniach ankietowych przeprowadzonych w Bibliotece Głównej UKW przez jej pracowników – Macieja Weryho oraz Małgorzatę Zmitrowicz. Autorzy we wnioskach podkreślili, że studenci pomimo umiejętności korzystania z Internetu nadal nie są świadomi

jego możliwości w wyszukiwaniu potrzebnych danych, tym samym wskazywali na rolę bibliotekarza jako pośrednika lub przewodnika po jego zasobach. W kolejnym wystąpieniu Natalia Pamuła-Cieślak (IINiB UMK) przedstawiła nowe możliwości wyszukiwania informacji w Internecie. Prelegentka dokonała przeglądu wybranych wyszukiwarek, jak: SearchMe.com, Ujiko.com czy Kartoo.com, poza nimi omówiła jeszcze serwisy internetowe oraz weblogi, które mogą zostać wykorzystane w pracy bibliotekarskiej. Z kolei dr Ewa Kurkowska (IINiB UMK) w swoim referacie „Bibliotekarze i e-learning” podkreśliła rolę bibliotekarza w szkoleniu użytkownika biblioteki, który nie posiada dostatecznych umiejętności w gromadzeniu, a następnie selekcjonowaniu informacji. Autorka stwierdziła, że do tego celu mogą być użyte znane formy e-learningu. Inny model komunikacji między czytelnikiem a biblioteką przedstawił Paweł Marzec (KINiB UKW). Prelegent omówił możliwości wykorzystania urządzeń mobilnych do przeglądania katalogu biblioteki, baz danych czy wglądu do różnych materiałów szkoleniowych. W kręgu Internetu pozostał również Dominik Piotrowski z Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, który zapoznał zgromadzonych z systemem informacyjno-bibliotecznym Biblioteki.umk.pl (łączącym w sobie ofertę 12 bibliotek wydziałowych) i przedstawił możliwości jego wykorzystania w celu promocji usług bibliotekarskich.

Drugą sesję otworzył referat prof. dr. hab. Jacka Wojciechowskiego (In-

stytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ) na temat bibliotekarstwa dziedzinowego, po którym Monika Kubiak i Teresa Krzyżaniak omówiły oczekiwania wobec pracownika Działu Informacyjno-Bibliograficznego i jego dodatkowe obowiązki na przykładzie Biblioteki Collegium Medicum w Bydgoszczy. Badaniem potrzeb użytkowników Biblioteki Jagiellońskiej zajął się z kolei Dariusz Antosiak. Ankiety pozwoliły prelegentowi na rozpoznanie głównych barier, jakie napotyka czytelnik w bibliotece uniwersyteckiej, m.in. rozmieszczenie katalogów czy brak przy wejściu pracownika informacji naukowej.

W dalszej części spotkania zastanawiano się nad paradoksem obsługi zaznajomionych z technologią młodych użytkowników przez bibliotekarki z wieloletnim stażem pracy oraz obsługi czytelników przez bardzo dobrze wykwalifikowanych bibliotekarzy, którzy nie są świadomi ograniczeń technologicznych osób starszych. Temat został omówiony przez dr. hab. Piotra Nowaka, prof. UAM (Instytut Językoznawstwa, UAM Poznań). Następnie podjęto zagadnienie otwartości bibliotekarzy wobec wprowadzanych zmian przez kadrę zarządzającą biblioteką (dr Małgorzata Całka, KINiB UKW). Możliwości motywowania pracowników i wynikające z tego zaangażowanie w pracę na rzecz biblioteki akademickiej zaprezentowały dr Aldona Chlewicka oraz dr Katarzyna Domańska (KINiB UKW). W tejże sesji Mirosław Rzeszowski na przykładzie Biblioteki Rejonowej w Szubinie

ukazał „Wielozadaniowość bibliotekarza w małej bibliotece”. Autor podkreślił, że uniwersalność pracownika w bibliotece miejsko-gminnej wielokrotnie wynika ze zbyt małej liczby etatów na jednostkę, gdzie wraz z kolejnymi zmianami legislacyjnymi przybywa zadań nie tylko bibliotekarskich, ale również administracyjnych.

Ostatnimi prelegentkami były Paulina Łapińska i Małgorzata Stranc (studentki II roku uzupełniających studiów magisterskich IINiB UMK), które porównując umiejętności wyszukiwania informacji przez studentów: socjologii, chemii oraz informacji naukowej, wykazały konieczność przeprowadzania kursów zbierania danych. W tym dniu dyskusje poświęcono w szczególności przełamaniu wizerunku bibliotekarza, barier informacyjnych bibliotekarzy szkolnych z wieloletnim stażem oraz możliwościom, jakie stwarza e-learning.

Kolejny dzień konferencji rozpoczął się zwiedzaniem najważniejszych zabytków Bydgoszczy pod przewodnictwem dr. Kazimierza Adamczyka (KINiB UKW). Po spacerze bydgoskimi ulicami rozpoczęła się trzecia sesja, a pierwszy referat wygłosiła prof. dr hab. Bronisława Woźniczka-Paruzel (IINiB UMK); dotyczył on umiejętności, jakie powinien posiadać bibliotekarz obsługujący osoby niepełnosprawne. Referentka nakreśliła istotne wymagania stawiane pracownikom bibliotek, wśród których można wymienić: niekierowanie się stereotypem ani uprzedzeniami oraz doskonalenie usług dla tej grupy użytkowników. Następnie

referaty zaprezentowały przedstawicielki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego z Kielc: dr Jolanta Dzieniakowska (stereotyp bibliotekarza w świetle badań ankietowych wśród mieszkańców Kielc i okolic) oraz dr Izabela Krasieńska wspólnie z dr Moniką Olczak-Kardas (doskonalenie zawodowe pracowników biblioteki uniwersyteckiej i wojewódzkiej w Kielcach). Przyszłością zawodu bibliotekarza zajęła się Marta Wontorowska (studentka II roku uzupełniających studiów magisterskich IINiB UMK), która przedstawiła nową profesję, jaką jest Bibliotekarz 2.0. Autorka ukazała cechy oraz obszary funkcjonowania „pracowników nowej generacji”, którzy nie tylko rozwijają swoje umiejętności wyszukiwania danych, ale również doskonałą zdolności komunikacyjne i interpersonalne.

W dniach 27–29 maja 2009 r. w Bydgoszczy, z okazji 10-lecia bazy danych BazTech, odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Bibliograficzne bazy danych: kierunki rozwoju i możliwości współpracy”. Jej organizatorami były Biblioteka Główna Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (dalej: BG UTP) oraz Biblioteka Politechniki Krakowskiej (dalej: BPK).

Głównym celem konferencji był przegląd zagadnień związanych z tworzeniem i udostępnianiem bibliograficznych baz danych (ze szczególnym uwzględnieniem baz dziedzinowych) i prezentacja form współdziałania

Konferencję zamknął referat dr. Kazimierza Adamczyka (KINiB UKW), który zaprezentował zdobywanie umiejętności bibliotekarskich przez wybranych bibliotekarzy bydgoskich XX w., m.in. Witolda Bełzę, Józefa Podgórecznego czy byłego dyrektora Biblioteki Głównej UKW w Bydgoszczy dr. Henryka Dubowika.

Konferencja – mimo kameralnego grona – pozwoliła na zapoznanie się zarówno ze zdaniem teoretyków, jak i praktyków. Wśród prelegentów i słuchaczy byli przedstawiciele uczelni wyższych, dyrektorzy i pracownicy bibliotek akademickich, pedagogicznych i publicznych.

Bernardeta Iwańska-Cieślak

Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

„Bibliograficzne bazy danych: kierunki rozwoju i możliwości współpracy”. Ogólnopolska Konferencja Naukowa z okazji 10-lecia bazy danych BazTech (Bydgoszcz, 27–29 maja 2009 r.)

z innymi serwisami czy instytucjami. Wymiana doświadczeń, poznanie dorobku i zamierzeń twórców polskich baz bibliograficznych miało – w zamysle organizatorów – stać się przyczynkiem do zainicjowania współpracy w zakresie rozwiązywania wspólnych